

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **a) L. M., b) nezl. K. M.**, zastoupeny Mgr. Lilianou Vochalovou, advokátkou se sídlem nám. I. P. Pavlova 3, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 5. 2008, č. j. OAM-1-907/VL-08-ZA07-2007, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2009, č. j. 2 Az 18/2008 – 38,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně brojí včasně podanou kasační stížností proti v záhlaví uvedenému rozsudku Městského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta jejich žaloba směřující proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 7. 5. 2008, č. j. OAM-1-907/VL-08-ZA07-2007. Rozhodnutím žalovaného správního orgánu nebyla žalobkyním k jejich žádosti udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). [Pozn. soudu: S účinností od 1. 9. 2006 byl v zákoně o azylu termín „azyl“ nahrazen pojmem „mezinárodní ochrana“ a institut „překážky vycestování“ podle § 91 zákona o azylu nahrazen tzv. „doplňkovou ochranou“ podle § 14a zákona o azylu.]

V odůvodnění napadeného rozhodnutí soud dospěl ke shodnému závěru jako žalovaný, že bylo bez jakýchkoliv pochybností prokázáno, že žalobkyně nesplňují podmínky pro udělení azylu dle § 12 písm. a) ani b) zákona o azylu. Žalobkyně a) tvrzené obavy z návratu na území Uzbekistánu z důvodu jejího příklonu k baptistické církvi podle soudu nezakládají odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství v zemi původu ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Ve správním řízení nebylo zjištěno, že samotná příslušnost žalobkyně a) k určité náboženské komunitě (baptistům) je přímým či zprostředkovaným důvodem ohrožení jejího života nebo svobody, či důvodem opatření působící psychický nátlak. Také případné jednání před výborem mahallí nelze považovat za jednání působící ohrožení jejího života

nebo působící psychický nátlak, neboť jednak tyto případné jednání neznamenaly pro žalobkyni a) žádný objektivní dopad, pokud se týká vyznání její víry, jednak byly ukončeny v dubnu roku 2007 bez jakéhokoliv objektivního dopadu na její život, neboť i když nadále navštěvovala baptistický sbor nebylo jí v tomto ze strany státních orgánů nikterak překáženo. O údajných anonymních telefonátech, kterými jí mělo být vyhrožováno, nic nevěděla, a z tohoto důvodu nemohla ani tvrdit, že se jednalo o výhrůžné anonymní telefonáty. Navíc od května 2007 již neměly být na výbor mahalli předvolávány a od června 2007, kdy se přestěhovaly do jiného obvodu v Taškentu již neměly mít žádných problémů. Také problémy její dcery, které měla ze spolužáky ve škole, nelze považovat za odůvodněný strach z pronásledování, neboť jednak její dcera se nikdy k baptistické víře nepřiklonila, nikdy nenavštívila žádný baptistický sbor a útoky ze strany spolužáků ustaly, jakmile si začala stěžovat učitelům. Navíc po přestěhování do jiné části Taškentu, kdy dcera začala navštěvovat jinou školu neměla se spolužáky žádné problémy. Na základě těchto skutečností soud usoudil, že státní orgány Uzbekistánu nemají na žalobkyni žádný zájem, a že hlavním důvodem pro vycestování do České republiky byla touha zajistit dceři i žalobkyni spokojený život a dceři studium na území ČR, když na území ČR dlouhodobě žije sestra její tchyně, která dlouhodobě pobývá na území ČR. Soud zdůraznil, že nelze odkazovat pouze na obvyklé nezákonnosti vůči příslušníkům baptistické církve, ke kterým by v Uzbekistánu docházelo, ale pouze na takový způsob „pronásledování“, který dopadal na žalobkyni. Dále soud dospěl k závěru, že nejsou dány ani podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 14a zákona o azylu. Žalobkyně též nesplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14b zákona o azylu. Rovněž soud konstatoval nesplnění podmínek pro udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu. Soud nesdílí námitky žalobkyně, že by se správní orgán její žádostí dostatečně nezabýval, že by nepřihlédl ke všem skutečnostem, které během správního řízení uvedla. Správní orgán si podle soudu zajistil potřebné informace o zemi původu, kterými se též v napadeném rozhodnutí zabýval.

Rozsudek Městského soudu v Praze napadly žalobkyně (dále jen „stěžovatelky“) v zákonné lhůtě kasační stížností, ve které uplatnily důvody vymezené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelky mají za to, že napadený rozsudek je nezákonný pro nesprávné právní posouzení, zda uváděné důvody jsou pořaditelné pod některý z důvodů pro udělení azylu, dále napadený rozsudek trpí vadou řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu, a dále je napadený rozsudek nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů rozhodnutí, stejně tak rozhodnutí žalovaného trpí nedostatkem důvodů. Stěžovatelky nesouhlasí se závěrem soudu, že se nepodařilo prokázat, že by byly v zemi svého původu, tj. v Uzbekistánu, pronásledovány z důvodu svého náboženského vyznání. Stěžovatelky jsou přesvědčeny, že vylíčily podstatu svého pronásledování resp. strachu z něho, když prokázaly, že jsou členkami Baptistické církve a nejsou islámského náboženství, přičemž tato víra není v zemi původu stěžovatelek respektována. Ohrožení spočívá v jejich situaci, když jsou vystaveny všeobecnému psychickému nátlaku a šikaně ze strany státních orgánů, jejichž personální obsazení je výlučně islámské. Stěžovatelky poukazují na fakt, že fungování policejních a justičních orgánů v Uzbekistánu není demokratické a nerespektuje rovnost jedinců bez ohledu na jejich náboženské vyznání. Podle názoru stěžovatelek, soud jednostranně převzal nesprávná zjištění žalovaného, že situace stěžovatelek neodpovídá pronásledování. Žalovaný se v původním řízení nedostatečně zabýval faktickou podstatou situace v Uzbekistánu, aby ji mohl zhodnotit jako pronásledování. Z uvedených důvodů stěžovatelky navrhy zrušení napadeného rozhodnutí Městského soudu v Praze Nejvyšším správním soudem a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení. Zároveň stěžovatelky požádaly o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Po konstataování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně

přesahuje vlastní zájmy stěžovatelek. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ode dne 13.10.2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26.4.2006 č.j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaným pod č. 933/2006 Sb. NSS. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je tedy nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Z hlediska výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že v daném případě kasační stížnost neobsahuje žádné tvrzení, z něhož by bylo možné dovodit, v čem stěžovatelky spatřují přijatelnost své kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud pak z úřední povinnosti nenalezl žádnou zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů.

Problematikou zjišťování skutkového stavu relevantního pro posouzení žádosti o azyl a významem zpráv o stavu dodržování lidských práv v zemi původu žadatele se Nejvyšší správní soud již dostatečně zabýval např. v rozsudku ze dne 30.11.2006, č.j. 4 Azs 264/2005 - 68, nebo v rozsudku ze dne 11.5.2005, č.j. 3 Azs 246/2004 - 40, příp. v rozsudku ze dne 18.1.2006, č.j. 6 Azs 386/2004 - 40, všechny dostupné na www.nssoud.cz. Postavením vyznavačů baptistické víry v zemi preferující islámské náboženství (jmenovitě v Kazachstánu) se Nejvyšší správní soud dříve meritorně zabýval zejména v rozsudku ze dne 19.12.2006, č.j. 4 Azs 41/2006 - 67, či v rozsudku ze dne 11.10.2006, č.j. 6 Azs 74/2006 - 95, oba dostupné na www.nssoud.cz. Ve svém rozhodnutí ze dne 24.4.2008, č.j. 7 Azs 12/2008 - 98, dostupném na www.nssoud.cz, se pak Nejvyšší správní soud podrobně zabýval otázkou, kdy konkrétní formy negativních reakcí žadatelova okolí či orgánů státní moci již dosahují jednotlivě či ve svém souhrnu takové intenzity, aby je bylo možno považovat za „opatření působící psychický nátlak“ ve smyslu ustanovení § 2 odst. 7 zákona o azylu. Dále v rozsudku ze dne 10.6.2008, č.j. 8 Azs 23/2008 - 75, Nejvyšší správní soud vyslovil závazný právní názor, že „Zákonný požadavek registrace náboženské skupiny v zemi původu, k níž patří žadatel o poskytnutí mezinárodní ochrany, nepředstavuje sama o sobě porušování lidských práv, resp. není pronásledováním z náboženských důvodů [§ 12 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu].“ K pochybnostem o schopnosti státních orgánů ochránit žadatele o azyl v zemi jeho původu se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozhodnutí ze dne 29.3.2004, č.j. 5 Azs 7/2004 - 37, dostupném na www.nssoud.cz. Kdy je rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., Nejvyšší správní soud judikoval např. v rozsudku ze dne 4.12.2003, č.j. 2 Ads 58/2003 - 75, publikovaném pod č. 133/2004 Sb. NSS.; dále lze k této problematice odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8.3.2006, č.j. 3 Azs 23/2006 - 40, www.nssoud.cz.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelek. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud nezabýval, neboť podle § 32 odst. 5 zákona o azylu, ve znění účinném ode dne 13. 10. 2005, má podání kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu o žalobě proti rozhodnutí ve věci azylu odkladný účinek *ex lege*.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byla kasační stížnost odmítnuta. Stěžovatelkám byla pro řízení o kasační stížnosti ustanovena soudem zástupkyně advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Nejvyššímu správnímu soudu však do dne jeho rozhodnutí nebylo prokázáno, že v daném případě proběhla první porada s klientkami včetně převzetí a přípravy zastoupení ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, v platném znění, proto o odměně advokátky za zastupování v řízení o této kasační stížnosti nerozhodoval.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. května 2009

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu